

RADOVAN DÁVID

vzdělávací společnost

si dovoluje Vás pozvat na seminář

„Videozáznam a fotografie jako důkaz – pravidla hodnocení“

Instituce akreditovaná u Ministerstva vnitra ČR

Termín a místo konání: 4. června 2026 od 9:00
online

Lektor: JUDr. Ing. Radovan Dávid, Ph.D.

sedmnáctiletá praxe asistenta soudce Ústavního soudu, osmnáctiletá praxe lektora právnických fakult v Brně a Bratislavě, patnáctiletá praxe v oblasti vzdělávání úředníků, člen Světové organizace pro rodinné právo, čestný člen Profesní komory sociálně-právní ochrany dětí, člen redakční rady Juridical Analytical Journal, autor desítek článků, monografií (mimo jiné učebnice rodinného práva a civilního práva procesního) a komentářů (mimo jiné k občanskému zákoníku, občanskému soudnímu řádu, zákonu o zvláštních řízeních soudních a exekučnímu řádu)

Fotografie, videozáznamy a jiné audiovizuální materiály se staly přirozenou součástí každodenního života i správní a soudní praxe. Dříve byly spíše výjimkou, dnes představují jeden z nejčastějších a současně nejspornějších důkazních prostředků. Mohou zachytit událost s přesností, jaké se žádná výpověď či listina nevyrovná – zároveň však otevírají řadu právních, etických i technických otázek: Kdy je možno záznam použít, jak jej vyhodnotit a kdy naopak představuje zásah do práv člověka?

Tento seminář zkoumá důkazní význam fotografií a videozáznamů z pohledu správního řízení, soudní praxe i ústavních principů. Ukazuje, že obrazový záznam je sice jedním z nejsilnějších důkazních prostředků, ale jeho použití vyžaduje mimořádnou obezřetnost: z hlediska autenticity, proporcionality i ochrany osobnosti zachycených osob. Při nesprávném nakládání s audiovizuálními důkazy může dojít nejen k porušení procesních předpisů, ale i k zásahu do základních práv. Účastníci získají přehled o právních limitech pořizování a použití záznamů podle občanského zákoníku, správního řádu, GDPR i judikatury Ústavního soudu a Evropského soudu pro lidská práva. Naučí se hodnotit, zda záznam vznikl legálně, zda odpovídá realitě a zda jeho využití v řízení nepředstavuje nepřiměřený zásah do soukromí. Seminář se dotýká i technických a důkazních aspektů – jak záznam uchovávat, jak s ním pracovat při jednání, jak o něm protokolovat, jak přihlížet k jeho kvalitě a věrohodnosti, a jak jej hodnotit ve vztahu k ostatním důkazům.

V době, kdy „má každý v kapse kameru“, musí být správní orgány i soudy schopny rozlišit, kdy záznam skutečně prokazuje tvrzenou skutečnost a kdy pouze vytváří iluzi objektivitu. Cílem kurzu je posílit právní i praktickou jistotu úředníků a pracovníků veřejné správy při nakládání s audiovizuálními důkazy, a tím zvýšit kvalitu i důvěryhodnost jejich rozhodnutí.

Na konci programu bude absolvent schopen:

- rozlišit mezi legálním a nelegálním pořízením záznamu
- posoudit, zda je fotografie či videozáznam procesně použitelný důkaz
- rozumět zásadě proporcionality při využívání audiovizuálních důkazů
- uplatnit ochranu osobnosti a soukromí při práci se záznamem
- určit, zda je nutný souhlas zachycené osoby
- chápat vztah mezi § 51 správního řádu a § 88 občanského zákoníku
- zaznamenat a protokolovat provedení důkazu podle právních předpisů
- rozlišit mezi autenticitou a věrohodností záznamu
- hodnotit důkazní sílu videozáznamu v kontextu ostatních důkazů
- přezkoumatelně odůvodnit použití či odmítnutí důkazu záznamem
- využívat relevantní judikaturu českých soudů a ESLP
- zajistit ochranu osobních údajů a minimalizaci rizik úniku
- vyvarovat se chyb při zakládání a archivaci audiovizuálních důkazů

Dotazy, na něž by měl být kurz především zaměřen, lze posílat na kontaktní e-mail radovandavid@radovandavid.cz.

Obsah kurzu:

1. Právní rámec důkazu videozáznamem a fotografií

- Vymezení právní povahy audiovizuálního důkazu ve správním a soudním řízení
- § 51 správního řádu a zásada volného hodnocení důkazů
- Vztah k občanskému zákoníku, zákonu o ochraně osobních údajů a GDPR
- Právní postavení fotografie a videozáznamu mezi ostatními důkazními prostředky
- Procesní použitelnost a princip legality pořízení důkazu
- Význam autenticity a nezměněnosti záznamu
- Ochrana důstojnosti účastníků při použití obrazového důkazu
- Relevance judikatury Ústavního soudu a ESLP

2. Pořízení záznamu a zákonné limity

- Souhlas zachycené osoby a zákonné výjimky z této povinnosti
- § 88 a 90 občanského zákoníku – zákonné licence
- Pořízení záznamu v zájmu ochrany práv či oprávněných zájmů
- Přiměřenost zásahu do osobnostních práv a test proporcionality
- Skryté natáčení, kamerové systémy a monitoring veřejných prostor
- Pořízení záznamu účastníkem řízení bez vědomí úřední osoby
- Možnosti využití záznamu pořízeného třetí osobou
- Limity z pohledu GDPR a ochrany osobních údajů

3. Použití záznamu v řízení

- Návrh účastníka na provedení důkazu záznamem
- Povinnost správního orgánu rozhodnout o provedení či odmítnutí důkazu
- Odůvodnění odmítnutí – nadbytečnost, bezvýznamnost, nezákonnost pořízení

- Zásada transparentnosti a právo účastníků se k důkazu vyjádřit
- Povinnost seznámit všechny účastníky s obsahem záznamu
- Ediční povinnost a její právní důsledky
- Procesní forma provedení důkazu – přehrání, projekce, protokolace
- Vliv záznamu na rozhodovací proces

4. Hodnocení důkazní síly a věrohodnosti

- Autenticita, úplnost a soulad se skutkovou realitou
- Kritéria pro posouzení věrohodnosti obrazového důkazu
- Riziko manipulace, střihu či digitální úpravy
- Vliv technické kvality na důkazní hodnotu
- Zásada logické úvahy a přezkoumatelnosti hodnocení důkazů
- Možnost doplnění jinými důkazními prostředky
- Volné hodnocení důkazů a jeho limity
- Judikatura k otázce důkazní hodnoty audiovizuálního materiálu

5. Technické a formální aspekty práce se záznamem

- Formát, přehratelnost a archivace záznamu
- Uchování originálu a vytvoření kopie pro účely spisu
- Dokumentace o provedení důkazu (protokol, příloha, zápis)
- Zajištění integrity dat a řetězce důkazní jistoty
- Digitální podpis, časové razítko a metadatová kontrola
- Převod do formátu vhodného pro dlouhodobou archivaci
- Postup při přehrávání záznamu během jednání
- Bezpečnostní opatření proti neoprávněnému šíření

6. Etické a osobnostní limity

- Zásah do soukromí a práva na ochranu osobnosti
- Citlivé záznamy obsahující děti nebo osoby v krizové situaci
- Povinnost šetřit důstojnost osob zachycených na záznamu
- Možnost anonymizace či začernění obrazu
- Etická odpovědnost úřední osoby při nakládání s obsahem
- Zveřejnění či poskytnutí záznamu třetím osobám
- Balancování mezi právem na důkaz a právem na ochranu osobnosti
- Vliv záznamu na psychiku účastníků řízení

7. Elektronické a online důkazy

- Videozáznamy a fotografie z internetu a sociálních sítí
- Důkazní hodnota záznamů z mobilních telefonů
- Screenshoty, online streamy, kamerové záznamy z veřejných prostor
- Prokazování času a místa pořízení
- Riziko manipulace s metadaty a kontextuální zkreslení
- Ověření pravosti digitálních stop
- Příklady z rozhodovací praxe českých soudů
- Možnost kombinace digitálního a listinného důkazu

8. Mezinárodní a ústavní souvislosti

- Právo na spravedlivý proces a rovnost zbraní (čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv)
- Ochrana soukromí (čl. 8 Úmluvy) a proporcionalita zásahu
- Judikatura Evropského soudu pro lidská práva
- Stanoviska Výboru OSN pro práva dítěte k obrazovým materiálům
- Princip legality a přiměřenosti důkazních prostředků
- Ochrana záznamů v mezinárodním právu veřejném i soukromém
- Dopady digitalizace na přezkoumatelnost důkazů

- Význam mezinárodních standardů pro českou praxi

9. Nejčastější chyby v praxi

- Použití záznamu pořízeného bez souhlasu nebo v rozporu se zákonem
- Nedostatečné odůvodnění odmítnutí či přijetí důkazu
- Absence protokolace o provedení důkazu
- Neověřená autentičnost záznamu
- Chybějící přehrávací zařízení nebo nepřístupný formát
- Opomenutí vyjádření účastníků k obsahu
- Zveřejnění záznamu bez právního důvodu
- Neodborné posouzení technické kvality důkazu

10. Odpovědnost a přezkum

- Odpovědnost úřední osoby za legální použití důkazu
- Přezkum rozhodnutí založeného na nezákonném důkazu
- Povinnost náhrady škody způsobené neoprávněným použitím záznamu
- Vliv vadného důkazu na zákonnost rozhodnutí
- Soudní přezkum z hlediska proporcionality zásahu
- Disciplinární a etické důsledky pochybení
- Možnost nápravy vadného postupu
- Příklady rozhodnutí Nejvyššího správního soudu

11. Modelové situace a příklady z praxe

- Případy záznamů z mobilu, kamerového systému, online streamu
- Jak vyhodnotit záznam s nejasným kontextem
- Rozdíl mezi objektivitou a zdáním objektivit
- Právní dopady manipulace se záznamem
- Překročení hranice zásahu do soukromí
- Praktické návody pro vyhodnocení důkazní relevance
- Doporučené formulace pro rozhodnutí a protokol
- Shrnutí správných a chybných postupů

12. Diskuse a závěr školení